

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Rīgā

01.07.2015. Nr.4.2.-5/4777

**Latvijas Republikas Saeimas
Zolitūdes traģēdijas
parlamentārās izmeklēšanas
komisijai
saeima@saeima.lv**

Informācijai:
**Latvijas Republikas Ekonomikas
ministrijai
pasts@em.gov.lv**

Par priekšlikumiem normatīvo aktu pilnveidošanai

Pēc Saeimas Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas priekšsēdētāja R.Baloža kunga lūguma sniedzam priekšlikumus normatīvo aktu uzlabošanai būvizstrādājumu un būvniecības uzraudzības jomā:

1. Jānosaka, ka par būvdarbu kontroli atbildīgās iestādes būvinspektori ne tikai pārliecinās par būvizstrādājumu atbilstību apliecināšanu dokumentu esību būvlaukumos, bet arī pārliecinās par būvizstrādājuma atbilstību paredzētajam mērķim un projektā izvirzītajām prasībām.

2015.gada 10.aprīļa vēstulē Nr.4.2.-5/2524 Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) ir informējis, ka būvizstrādājumu atbilstību apliecināšanu dokumenti sniedz būtisku informāciju, kas ļauj novērtēt būvizstrādājuma atbilstību paredzētajam mērķim un projektā izvirzītajām prasībām. PTAC ieskatā ir būtiski nodrošināt, ka par būvdarbu kontroli atbildīgās iestādes ne tikai pārliecinās par dokumentu esību, kā tas šobrīd ir noteikts Būvniecības likumā, bet arī novērtē vai būvobjektā izmantotie būvizstrādājumi atbilst ražotāja noteiktajam pielietojuma mērķim un projektā izvirzītajām prasībām attiecībā uz to tehniskām un fizikālām īpašībām. PTAC ieskata ir jāprecizē Būvniecības likuma 18.panta ceturtās daļas 3.punkts, nosakot, ka, veicot būvdarbu kontroli, būvinspektori pārliecinās par būvizstrādājumu atbilstību apliecināšanu dokumentācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām, par konstatētajiem trūkumiem informējot PTAC, un būvizstrādājuma atbilstību paredzētajam mērķim un projektā izvirzītajām prasībām. Attiecīgi PTAC, saņemot informāciju par atbilstību apliecināšanu dokumentu neatbilstību normatīvo aktu prasībām, kā to paredz esošais regulējums, veiks normatīvajos aktos noteiktās darbības, lai pārbaudītu vai būvizstrādājums ir attiecīgi novērtēts un par to sniegtā informācija ir pamatota un atbilst normatīvo aktu prasībām, un nepieciešamības gadījumā veiks darbības, lai ierobežotu neatbilstošu

SAEIMAS KANCELEJA
01-07-2015
Nr. 2/1495-12/15 Plkst. 13⁴⁰

būvizstrādājumu piedāvāšanu tirgū.

2. Jāprecizē par būvdarbu kontroli atbildīgās iestādes rīcība gadījumos, kad tā ir saņēmusi no PTAC negatīvu atzinumu par būvniecības procesā izmantoto būvizstrādājumu.

PTAC ieskatā ir nepieciešams precizēt Būvniecības likuma 12.panta trešās daļas 5.² punktu un 18.panta 6.¹ daļu, jo no esošās redakcijas izriet, ka būvvalde var pieņemt lēmumu par atļauju turpināt būvdarbus pēc tam, kad no PTAC ir saņemta informācija par trūkumu novēršanu. PTAC paskaidro, ka nav iespējams saņemt pozitīvu PTAC atzinumu par būvizstrādājumiem, kurus PTAC ir atzinis, kā neatbilstošus normatīvo aktu prasībām. Piemēram, PTAC ir konstatējis, ka ražotājs nav ieviesis ražošanas procesa kontroles sistēmu, kas ir būtisks nosacījums, lai būvizstrādājumu faktiskās īpašības atbilstu deklarētajiem. Kā korektīvās darbības no ražotāja puses ir ražošanas procesa kontroles sistēmas ieviešana. Šajā situācijā par atbilstošiem būvizstrādājumiem būs uzskatāmi tikai tie, kas ražoti un laisti tirgū pēc minētās sistēmas ieviešanas, bet tas nebūs attiecināms uz jau piegādātiem būvizstrādājumiem. Līdz ar to PTAC nevar sniegt pozitīvu atzinumu par būvizstrādājumiem, kas ir ražoti un laisti tirgū pirms ražošanas procesa kontroles sistēmas ieviešanas. PTAC ierosina precizēt Būvniecības likuma 18.panta 6.¹ daļu paredzot, ka būvvalde var pieņemt lēmumu par atļauju turpināt būvdarbus pēc tam, kad ir novērsta vai nepastāv konstatētās neatbilstības negatīva ietekme uz būvei izvirzītajām pamatprasībām.

Ir būtiski uzsvērt, ka neatbilstības var būt dažādas un tās dažādi ietekmē būvēm izvirzītās pamatprasības, līdz ar to primāri par būvdarbu kontroli atbildīgām iestādēm, saņemot informāciju par būvizstrādājuma neatbilstību normatīvo aktu prasībām, ir jāorganizē konstatētās neatbilstības ietekmes izvērtēšana uz būvei izvirzītajām pamatprasībām. Atkarībā no neatbilstības rakstura, PTAC ieskatā, to var darīt pati iestāde vai piesaistīt ekspertus. Tas ļaus pieņemt efektīvus un proporcionālus lēmumus attiecībā uz nepieciešamajiem korektīvajiem pasākumiem. PTAC ieskatā ir būtiski nodrošināt, ka tieši par būvdarbu kontroli atbildīgā iestāde organizē neatbilstības ietekmes izvērtējumu, tai skaitā nosakot izvērtējuma ietvaru. Būvniecības likumā arī ir jāparedz, ka izdevumus, kas ir saistīti ar neatbilstību izvērtējumu, sedz būvniecības ieceres iesniedzējs. PTAC ieskatā šī funkcija ir jāpilda arī Būvniecības valsts kontroles birojam, līdz ar to ir jāpapildina Būvniecības likuma 6.¹ panta otru daļu ar atsauci uz Būvniecības likuma 12.panta trešās daļas 5.² punktu.

3. PTAC nepieciešamas papildus tiesības uzdot tirgus dalībniekam brīdināt komersantus, kuriem tie piegādājuši neatbilstošus būvizstrādājumus.

PTAC ierosina papildināt Būvniecības likuma 10.panta otru daļu, paredzot PTAC iespēju pieņemt saistošu lēmumu, uzdodot tirgus dalībniekam brīdināt komersantus, kuriem tie ir piegādājuši neatbilstošus būvizstrādājumus. Piemēram, PTAC ir konstatējis, ka ražotājs ir piegādājis neatbilstošās metāla konstrukcijas. Pie minētās neatbilstības ir būtiski ne tikai veikt ierobežojošus pasākumus, lai nepieļautu neatbilstošu būvizstrādājumu turpmāko piedāvāšanu, bet arī savlaicīgi informēt komersantus, kuriem jau ir piegādāti neatbilstoši būvizstrādājumi, par tiem konstatētām neatbilstībām un ar lietošanu saistītiem riskiem.

4. Jānosaka atbildība par normatīvo aktu prasībām neatbilstoša būvizstrādājuma piedāvāšanu tirgū

Nepieciešami grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, nosakot administratīvo atbildību par būvizstrādājuma piedāvāšanu tirgū, kas, piemēram, nav nodrošināts ar normatīvajos aktos noteikto informāciju par to tehniskām un fizikālām

īpašībām, kura tehniskās un fizikālās īpašības nav noteiktas saskaņā ar piemērojamām tehniskajām specifikācijām, kura faktiskās ekspluatācijas īpašības neatbilst deklarētajām.

5. Jānosaka atbildīgo par neatbilstoša būvizstrādājuma iestrādāšanu būvē un ar to saistītām sekām

Esošais regulējums paredz vairāku būvniecības procesā iesaistītu personu kopīgu atbildību par neatbilstošā būvizstrādājuma iestrādāšanu būvē. No regulējuma nav skaidrs, kas uzņemas galveno atbildību par neatbilstošā būvizstrādājuma iestrādāšanu būvē un ar to saistītām sekām. PTAC uzskata, ka galvenā atbildība ir jāuzņemas būvdarbu veicējam (ģenerāluzņēmējam), jo viņa rīcībā, piemēram, ieviešot procesu kontroles sistēmu, var tieši ietekmēt būvniecības procesā iesaistīto personu rīcību.

6. Jānodrošina informācijas pieejamība uzraudzības iestādēm par būvniecības procesā esošiem objektiem

PTAC, kā uzraudzības iestādei, nav tieši pieejama informācijas par būvniecības procesā esošiem objektiem, par objektos paredzamiem darbiem, būvdarbu apjomu, ģenerāluzņēmēju, būvdarbu uzsākšanas termiņu un plānoto nodošanas termiņu. Uzraugāmie būvobjekti tiek noteikti tikai pēc informācijas, ko sniedz būvvaldes, līdz ar to pastāv risks, ka noteikti būvobjekti tiek noklusēti un tādejādi netiek pārbaudīti. PTAC ieskatā, informācija par būvniecības procesā esošiem objektiem būtu noderīga un svarīga ne tikai PTAC bet arī citām uzraudzības iestādēm, kas veic uzraudzības pasākumus savas kompetences ietvaros būvobjektos.

7. Ir jāizveido efektīva komersantu informēšanas sistēma

Būvniecības procesa dalībniekiem lielas problēmas sagādā noteikt, uz kuriem būvizstrādājumiem ir attiecināma Eiropas Parlamenta un Padomes Regula 305/2011, ņemot vērā regulas sarežģītību. Līdz ar to būvniecības procesā iesaistītās persona nezina, kādi dokumenti apliecina viena vai otra būvizstrādājuma atbilstību piemērojamām prasībām un pret kādiem kritērijiem to vērtēt, lai gūtu pārliecību par izmantotā būvizstrādājuma atbilstību. Lai uzlabotu komersantiem iespējas saņemt informāciju, būtu izveidojama viegli pieejama un ērta informācijas sistēma, piemēram, datubāze internetā.

PTAC pateicas par iespēju izteikt savu redzēju normatīvo aktu pilnveidošanai, kā arī informējam, ka gatavi iesaistīties normatīvo aktu izstrādes procesā.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Direktore

B.Vītoliņa

S.Mjakuškina 67388645
Svetlana.Mjakuskina@ptac.gov.lv

Laika zīmogs:
01.07.2015.

KOPIJA PAREIZA

Latvijas Republikas Saeimas
Dokumentu nodaļas Lietvedības vadītāja

Milena

J. Tīlika

Rīgā 2015. gada "1." jūlijā.....

Lietā caursūtas
3 (trīs) lapas

LĪGA CUKANOVA
Vecākā lietvede

Līga Cukanova
01.07.2015.